

Nordlaks Oppdrett AS
P.O. Box 224
Industriveien 14
N-8455 Stokmarknes
Norway

Nærings- og Fiskeridepartementet
postmottak@fkd.dep.no / postmottak@nfd.dep.no

Stokmarknes, 13.01.14

Innspill fra Nordlaks til høring av forslag om videreutvikling av produksjonsreguleringssystem MTB

Viser til høring av forslag om videreutvikling av produksjonsreguleringssystem MTB med frist 13.01.14.

Nordlaks-konsernet driver oppdrett av laks og ørret i 12 kommuner i Nordre-Nordland og Sør-Troms. Konsernet er 100% lokalt eid og har hovedbase på Stokmarknes i Vesterålen. Virksomheten omfatter hele verdikjeden fra stamfiskproduksjon til ferdig bearbeidet vare og sysselsetter 420 ansatte. Vi omsatte i 2013 for ca. 2 mrd NOK og selger til kunder over hele verden fra Japan i Øst til USA i vest. Vår fabrikk på Stokmarknes rekrutterer arbeidskraft fra alle kommunene i Vesterålsregionen.

1) Hovedformålet med endring:

Hovedformålet med endringen er å utjevne uttaket av fisk for å unngå at næring og produksjon blir sesongpreget samtidig som etterspørselen etter laks er mer eller mindre jevn over hele året. Dagens reguleringsregime med fast MTB-tak gjør at uttaksmønsteret følger temperaturvariasjonene slavisk og gir to tredjedeler av produksjon og uttak i 2. halvår og en tredjedel av produksjon og uttak i 1. halvår.

- Markedsmessig fører dagens MTB-regime til at samtlige markeder blir underforsynt med fisk i første halvår og overforsynt med fisk i 2. halvår. Dette gir også høyere priser i 1. halvår enn 2. halvår. Til tross for utsikter til høyere pris etter årsskiftet kan ikke produsentene forsyne markedet med nok fisk i 1. halvår. Spesielt foredlingsindustrien som er basert på lange kontrakter får utfordringer i denne perioden. For Nordlaks er det viktig å presisere at hele bransjen ser at det er behov for å forskyve uttak av fisk fra 2. halvår til 1. halvår.
- Dagens MTB-regime og driftsmønster gjør at næringen må ha 30 % overkapasitet på brønnbåt, slakteri og kassefabrikker for å dekke toppen på høsten. Dette har betydelige økonomiske konsekvenser for næringa i forhold til en produksjonsmodell med jevnere uttak.
- Dagens MTB-regime og driftsmønster bidrar til utfordringer i sysselsettingen. Sysselsettingsbehovet blir for høyt 2. halvår ved slakteri, bearbeiding og hos leverandørindustrien, og dette gjør at vi må leie inn sesongarbeidskraft fra utlandet. 1. halvår er sysselsettingsbehovet for lavt, og vi mister fast ansatte (flytter vekk) samt at vi går glipp av nyrekruttering. Økt bruk av kontraktsarbeidere reduserer altså mulighetene for flere faste helårsjobber.

Det er viktig for Nordlaks å få fram at disse utfordringene er størst i Nord-Norge og vil presisere at det ikke bare er temperatur-regimet som gjør dette men forsterkes også av lysforhold/daglengde i Nord. Vi fører over tabell i den lyse årstid og under tabell i den mørke årstid.

2) Vår konklusjon:

Nordlaks vil ikke bruke tid på å presentere beregninger og figurer for å fremme vårt syn eller imøtegå andre alternativer enn det foretrukne for vår del. Vi mener saken er mer enn godt nok utredet fra før og baserer oss utelukkende på beregninger og konklusjoner fra tidligere utredninger og da spesielt «Guttormsen-utvalgets» konklusjon av 04.12.12.

Nordlaks ønsker alternativ 2 med innføring av rullerende gjennomsnittlig MTB med samme størrelse som i dag. Vår konklusjon er i tråd med konklusjonen i utvalgets rapport, ledet av professor Guttormsen.

- Nordlaks er pr i dag største industrielle aktør innen bearbeiding av laks i Nord-Norge og driver bearbeiding ut over det å produsere enkel filet maskinelt i etterkant av en sløyemaskin. Vår produksjon av ferdige middagsporsjoner gir mange direkte arbeidsplasser på grunn av mange manuelle arbeidsoperasjoner. Da vi startet produksjon for Findus og «hentet hjem» produksjon av porsjoner fra Thailand til oss, var dette første gangen at noen flyttet ferdigvareproduksjon fra lavkostland tilbake til Norge. Trenden har som kjent vært det motsatte, at ferdigvareproduksjon er blitt flyttet ut av Norge og til lavkostland.
- Rullerende gjennomsnittlig MTB er avgjørende for en markedstilpasning av produksjonen, jevnere uttak av fisk, jevnere produksjon og jevnere sysselsetting på fabrikken. Det gir oss større muligheter til økt rekruttering, flere faste stillinger og vil styrke sysselsettingsgrunnlaget i Vesterålen som region.
- Rullerende gjennomsnittlig MTB har ingen negative miljøkonsekvenser.
- Rullerende gjennomsnittlig MTB gir kun en marginal produksjonsvekst totalt sett.

3) Konsekvenser av andre alternativer (alt 1, 3 og 4):

Alternativ 1 gir ingen løsning på våre utfordringer. Alternativ 3 og 4 gir for oss lavere totalproduksjon, færre antall årsverk og dårligere økonomisk resultat enn dagens MTB-system og er således heller ikke ønskelig for oss. Antall tonn produsert er direkte korrelert med antall årsverk.

Konklusjonen i Guttormsen-utvalget var klar på at de som i dag utnytter MTB-systemet maksimalt vil kun få en marginal produksjonsøkningseffekt ved en Rullerende gjennomsnittlig MTB. Dette gjelder fortrinnsvis de største selskapene i Norge. For små og mellomstore selskap vil det være enklere å utnytte produksjonskapasiteten på en bærekraftig måte ved rullerende gjennomsnitt.

Guttormsen-utvalget gjennomførte også beregninger av ulike modeller med «tak» på MTB fra måned til måned, (bla trappetrinnmodell) og konkluderte med at dette ville gi store utfordringer dersom man skulle ha likt system for dette over hele landet. Ulike temperaturprofiler i de ulikede deler av landet gav ulike behov for tilpasning. I tillegg var det heller ikke ønskelig ut fra et markedsmessig synspunkt å ha et slikt rigid system og derfor i strid med intensjonen for endring.

Utvalget konkluderte med at en rullerende gjennomsnitts MTB gav den enkelte aktør muligheten til å velge den markeds- og produksjonsstrategi som passet best og ville i praksis si at de som ønsket å fortsatt produsere etter (dagens) regime med fast MTB-grense selvfølgelig kunne det.

4) Bærekraftig drift og miljømessige konsekvenser:

Nordlaks registrerer at både motstandere og forkjempere for endringer bruker argumentasjon knyttet til bærekraft. Vi finner det derfor viktig å presisere følgende:

- Konsesjons-MTB er ikke egnet til å regulere bærekraft og heller ikke tiltenkt en rolle for å regulere miljømessig bærekraft.
- Bærekraft må ivaretas av lokalitets-MTB og regelverk rundt dette, herunder avstandskrav, sonedrift, brakklegging, miljøoppfølging, fiskehelse, fiskevelferd og samfunnsøkonomiske hensyn.

I Guttormsen-utvalget ble det konkludert med at små og mellomstore selskap lettere kunne ivareta miljø- og bærekraftskriterier med en rullerende gjennomsnittlig MTB uten at det gikk vesentlig ut over produksjonsvolumet.

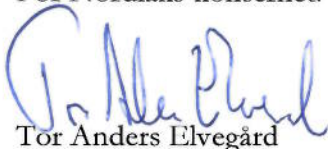
Vi registrerer at det i dag gis dispensasjoner i forhold til krav til bærekraftig drift i områder med betydelige miljøutfordringer for å kunne «berge økonomien» i enkelt-selskaper. Ved en rullerende gjennomsnitts MTB vil behovet for dispensasjoner bli redusert. Det vil være lettere å destruere eller nødslakte fisk for å bedre fiskehelsestatus i et område med utfordringer siden man kan enkelt forskyve produksjonskapasitet (MTB) til andre områder og fiskegrupper og på denne måten unngå «tapt produksjon». Det er produksjonen man lever av.

En generell økning av konsesjons-MTB vil gi en mer utfordrende situasjon enn rullerende gjennomsnitt i forhold til å ivareta bærekraft da det er «fullt» i noen områder av landet og større rom for vekst i andre.

Vi har lavere tetthet av anlegg og lavere andel av produksjonen i nord sammenliknet med sør, og en markedstilpasning med rullerende gjennomsnitts MTB er viktigst i nord.

Nordlaks har jobbet med å få aksept for endring av dagens rigide MTB-system i flere år nå, og føler at det viktigste nå er å få tatt en beslutning.

For Nordlaks-konsernet:

Tor Anders Elvegård

Direktør

Nordlaks Oppdrett AS